

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa I. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w K.

przeciwko M. S. i A. C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego M. S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 marca 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego M. S. na rzecz powódki kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze

publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 marca 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego przesądzenia, czy przyjęta na tle art. 65 § 2 k.c. kombinowana metoda wykładni umów może mieć zastosowanie do tłumaczenia oświadczeń woli zawartych w wekslu oraz czy dopuszczalne jest badanie woli stron kreujących zobowiązanie wekslowe, a ponadto wskazał na możliwość wystąpienia przyczyny nieważności postępowania w związku z niedoręczeniem skarżącemu odpisu apelacji powódki.

Analiza sporządzonej skargi kasacyjnej oraz akt sprawy nie prowadzi do wniosku, by w postępowaniu apelacyjnym poprzedzającym wydanie zaskarżonego orzeczenia wystąpiła przyczyna nieważności z art. 379 pkt 5 k.p.c. w postaci pozbawienia strony możliwości obrony swych praw. Sytuacja taka odnosi się do uchybień procesowych uniemożliwiających podjęcie obrony, co w okolicznościach sprawy, w związku ze stawiennictwem strony na rozprawie, nie miało miejsca. Z akt sprawy wynika – wbrew twierdzeniu skarżącego – że doręczono mu odpis apelacji powódki od wyroku Sądu pierwszej instancji (karta 501). Ponadto, w orzecznictwie wyjaśniono, że brak doręczenia odpisu apelacji nie skutkuje pozbawieniem strony możliwości obrony jej praw, jeżeli strona została zawiadomiona o rozprawie apelacyjnej i mogła się zapoznać z apelacją, wnosić o jej doręczenie i podjąć obronę swych praw w postępowaniu apelacyjnym (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CSK 69/05, nie publ.). Skarżący został powiadomiony o rozprawie apelacyjnej w dniu 22 marca 2019 r. (karta 524) i uczestniczył w niej i nie powoływał się na (rzekomy) brak doręczenia odpisu apelacji (karta 525).

W judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazał, że zastosowanie przepisów prawa, których naruszenie w jego ocenie ma skutkować oczywistą zasadnością skargi, było – w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sądy obu instancji – oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy.

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności

uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Twierdzenia skarżącego nie wystarczają do wykazania, by w sprawie doszło do ziszczenia się przesłanki wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. Skarżący we wniesionej skardze wskazał na wystąpienie przyczyny uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz w uzasadnieniu wniosku nie przeprowadził pogłębionego wyводу prawnego w tym zakresie. Powinien był nie tylko wskazać zagadnienie prawne, którego rozstrzygnięcie pozostaje w związku z oceną prawidłowości i legalności kwestionowanego orzeczenia, lecz także niezbędne było wyjaśnienie w sposób pełny i wyczerpujący, na czym polegają zaistniałe wątpliwości wraz z przedstawieniem argumentów prowadzących do odmiennych ocen prawnych oraz wskazanie pożądanej interpretacji. Niewystarczające jest zamieszczenie odpowiednich rozważań w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, których badanie odnosi się do innego etapu postępowania kasacyjnego.

Niezależnie od tego trzeba podnieść, że Sąd Apelacyjny, określając zakres odpowiedzialności skarżącego w kontekście kwestii wadliwości wypełnienia weksla przez powódkę dokonywał wykładni deklaracji wekslowej, a nie treści samego weksla, jak zakłada skarżący. Porozumienie wekslowe podlega wykładni według ogólnych reguł wynikających z art. 65 k.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 13, i z dnia 13 lutego 2004 r., IV CK 62/03, nie publ.).

Trzeba ponadto wskazać, że skarżący z jednej strony wskazuje na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, a z drugiej strony powołuje się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stanowisko to jest wewnętrznie sprzeczne, gdyż, jeżeli dany przepis budzi wątpliwości i jest źródłem zagadnienia

prawnego, to nie można zarazem twierdzić, że jego naruszenie jest oczywiste. Albo zastosowanie przepisu jest proste i w efekcie jego naruszenie może być oczywiste, albo problem wykładni jest skomplikowany, przez co powoduje poważne wątpliwości, prowadzące do powstania zagadnienia prawnego, a tym samym naruszenie prawa przez sąd nie jest oczywiste.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.